

Jozef TOMKO

(11.3.1924 – 8.8.2022)

Slovenský katolícky cirkevný hodnostár. V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. V Ríme prijal 12. marca 1949 sviatosť kňazstva. Na rímskych univerzitách postupne získal doktoráty z teológie, zo sociológie i doktorát práv. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962 – 1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky. Biskupskú

vysviacku prijal 15. septembra 1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Za biskupské heslo si zvolil „*Ut Ecclesia aedificetur (Aby sa Cirkev rozmáhala)*“. Od roku 1979 bol arcibiskupom a od roku 1985 kardinálom. Pápež Ján Pavol II. ho vymenoval za prefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Uskutočnil skoro stovku misijných ciest po celom svete. Významne sa zaslúžil o zakladanie misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii. Historickou udalosťou sa stalo jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21. apríla 1991 v Bratislave. Napísal *Ekumenizmus, Budovať cirkev, Kresťan a svet, Svetlo národov*. Prispel k tomu, aby v najvplyvnejších kruhoch Rímskej kúrie sme dosiahli uznanie národnej a politickej individuality Slovákov. „Jozef Tomko je nielen príkladom symbiózy, že národné, medzinárodné a nadnárodné si neprotirečia, ale aj imanentným prímerom, že neodlučiteľnou súčasťou kresťanského svetonáhľadu Slováka je uvedomené národné povedomie, teda že integrálnou súčasťou národného povedomia Slovákov je kresťanský svetonázor. Kiežby to chápali aj slovenskí súčasníci.“

(J. M. Rydlo)

https://sk.wikipedia.org/wiki/Jozef_Tomko

Z myšlienok

Viera nám dáva okrem svetla aj duchovnú silu. Pomáha človeku utvoriť si ucelený svetonázor a utvrdzuje v ňom presvedčenie, ktoré dodáva vnútornú istotu. Taká istota je potrebná jednotlivcom, rodinám i národu, najmä keď sa treba vyrovnat' s nešťastím a utrpením a keď naň doliehajú vonkajšie i vnútorné útoky. V dejinách slovenského ľudu, ktoré sú poprepletané utrpením a protivenstvami, značila a ešte značí táto sila viery veľmi mnoho.

Čo je kresťanské, je zároveň hlboko ľudské. Kristus v plnej miere odhaľuje človeka človeku a dáva mu najavo vznešenosť jeho povolania. Návrat ku vlastným koreňom značí pre slovenský národ ozajstný a pravý humanizmus, úctu k človekovi a k jeho najhlbším hodnotám.

Osobne považujem **národné cítenie** za jeden z ušľachtilých citov ľudskej osoby a národnú príslušnosť a svojskosť za Boží dar. (...) Držať sa národnej svojskosti bez zveličovania a v úcte k iným národom, prehľbovať a zveľaďovať duchovné hodnoty a zošľachtovať vlastný národ môže iba pomôcť dobrým vzťahom k iným národom a budovaniu všeludskej rodiny.

Obnovou srdca a novým, jednoduchým, skromným, statočným spôsobom života sa začína obroda celej spoločnosti.

